Anul LXXXII Sibiu, 20 Mai 1934 Nr. 21

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Criză și disciplinare

I

(=) Lumea și oamenii de pretutindeni, pătimesc, de câțiva ani, conform unanimelor constatări, în criză materială și în criză morală, — după cum au pătimit înaintașii, altor vremuri, trăite după un răsboi mai lung sau mai puțin lung, care totdeauna a pricinuit lâncezirea energiilor sufletești ale unui neam smuls din întocmirile normale ale vieții.

Violența, cruzimea, setea cumplită a spectacolelor și a banului ce-l reclamă luxul și poftele neînfrânate, au luat locul însușirilor de milă, blândețe, cumpăt și bunătate, prin care eram obișnuiți să caracterizăm îndeosebi felul de a fi al sufletelor românești.

Am înregistrat, în ultimul timp, cu ornamente de amănunte, făptuiri din cale afară dureroase, când unul din sfetnicii tronului fu răpus de tineri cari se socoteau «pionieri» al unui nou crez mântuitor de țară; când alți 13, tot «pionieri», mai în vârstă și mai ambițioși, urziră planul unui mare complot, ca prin mijloace nelegiuite să ajungă la cârma țării și să «pună la cale» soartea neamului «nenorocit».

Pe urmele de ființe rătăcite, împrejmuiți de atmosfera crizei sufletești, eată că porniră și câțiva școlari, din familii bine situate, dar certați de mult cu morala, să extermine un advocat pentru a-l jăfuì, — fiindcă tinerii aceia nu aveau fonduri pentru petrecerile, greu de mărturisit, la care se dedaseră. In curând mai sânt descoperiți alți tineri, aproape copii, seduși și gata de atac asupra bunului străin.

Simptomele singuratice, de moravuri otrăvite, au dat firește material de meditat organelor însărcinate cu răspundere pentru mersul societății în țara noastră.

S'au și luat, fără întârziere, unele măsuri în ceeace privește învățământul public, pentru înlăturarea părții putrede din organismul școlar, și asigurarea desvoltării normale a părților sănătoase din acest organism.

Circulare ministeriale, pentru disciplinarea elevilor cu pedeapsa de «imediată eliminare din școală», s'au trimis și se trimit *tuturor* directorilor de școale secundare, pentru «strictă îndeplinire» a măsurilor, aduse și la cunoștința părinților convocați în adunări.

Măsurile de îndreptare, și orce mijloace preventive, luate de forurile în drept, nu pot decât să fie primite cu supunere și mulțumire de toți ceice ne interesăm de disciplinarea tinerimii și de educația ei cât mai perfectă.

Nu avem de gând să discutăm, la acest loc, ordinele date până acum, — observăm totuși că se face și exagerare, când din cazuri ivite în unul sau două centre mai mari și cu moravuri necunoscute în provincie, se aduce învinovățire generală, asupra tinerimii din toate școalele țării.

Asemenea generalizare excesivă mai mult va strica, decât va ajuta educației, — aceasta e indiscutabil.

Credem prin urmare, că s'ar proceda mai nimerit și mai cu succes, când măsurile de îndreptare s'ar stabilì în armonie cu situațiile triste care sânt pur *locale*, departe de-a fi comune deosebitelor categorii de școlari din toată România Mare. Așa înțelegem disciplinarea școlară.

Quid deceat, quid non. Indreptăm ce e rău, dar păstrăm și apărăm ce e bun.

II

Problema educației tineretului este, de altă parte, cu mult mai largă și mai urgentă, decât să ne putem oprì la măsuri și dispoziții de disciplinare a vieții *dela periferie* a învățământului.

Școala românească, prin reprezentanții săi autorizați, este datoare să realiseze o pregătire sufletească, dând tinerimii îndreptarul sigur și neînșelător, după care să se conducă în clipele de cumpănă ale vieții.

Acest îndreptar lipsește în diferitele sisteme de morală filosofică, cum este pozitivismul, utilitarismul, scepticismul și celelalte abateri dela concepția de viață ce trebue sădită în mintea tineretului. Indreptarul necesar îl dă spiritualismul creștin. De aceea educația trebue să se întemeeze pe *morala religioasă creștină*. Când duhul credinții în Dumnezeu, al răspunderii în fața Lui, al frățeștei iubiri de oameni, al jertfelniciei creștine au prins rădăcini în sufletele tinerești, ele vor fi înzestrate cu forțe hotărâtoare în viața și în activitatea ce le așteaptă; vor avea, în fața ispitirilor, totdeauna ceva *lăuntric*, care controlează și povățuește din convingere acțiunile lor; nu vor trăì mai mult în afară și în deosebi pentru sine, pur materialicește, — ci se vor orienta după duhul deșteptat la conștiința menirii omului în viața de acum și în cea viitoare.

Fără o îndrumare *internă*, de acest fel, tineretul nostru, văduvit de ideal și de avânt, și cu totul desorientat în fața problemelor ce întâmpină, va continua traiul materialist, nepăsător, sceptic al curentelor ce ne bântue nestingherite și uneori chiar patronate de vrăjmașii credinței.

In astfel de împrejurări, biserica, prin slujitorii săi, îș împlinește obligația misionară de a stăruì tot mai mult ca educația religioasă în învățământ *să ocupe un loc de prima importanță*, — așa cum de alt fel o cer și unii celebri profesori *mireni*, dela noi și din străinătate, cu multă experiență în materie de pedagogie.

Prin educația religioasă, o mărturisesc ei, școala creștină ne dă caractere creștine.

Solemnitatea reînmormântării osemintelor lui Constantin Brâncoveanu

In ziua sfinților împărați Constantin și Elena (21 Mai c.) odată cu solemnitatea reînmormântării osemintelor voevodului martir Constantin Basarab Brâncoveanu, la biserica Sf. Gheorghe din București, se face și comemorarea a 220 de ani dela moartea mucenicească a domnitorului răpus pentru nelepădare de credința sa creștină.

In toate bisericile din Mitropolia noastră se vor ținea slujbe întru pomenirea Voevodului Constantin Brâncoveanu, însoțite de cuvântări despre tăria în dreapta credință și despre faptele creștinești ale Voevodului martir.

Pomenirea eroilor, — *în ziua Inălțării Domnului, Joi în 17 l. c., — a fost, ca în anii precedenți, una dintre cele mai pioase sărbători.*

Intru veșnică amintire, și pentruca jertfa lor să fie îndemn neîncetat celor rămași să păstreze neatins prețul jertfirii sutelor de mii de tinere vieți, comitetul societății Cultul Eroilor a organizat anuala cinstire a memoriei lor. Programul a cuprins două părți: Inainte de amează, după sfintele slujbe din biserici, au urmat impresionante procesiuni religioase, ear după amează s'au desfășurat festivități culturale cu programe special întocmite.

*

Al treilea congres, *organizat de Oastea Domnului, se va întrunì la Sibiu în ziua Pogorârii Duhului Sfânt din anul acesta, ca o nouă și preafrumoasă manifestație religioasă și ca o înoire sufletească săvârșită prin puterea spirituală a bisericii ortodoxe. Oastea Domnului cheamă la marea adunare de înfrățire, în ziua praznicului Cincizecimii, pe toți vrednicii ostași ai Domnului din întinsul țării noastre iubite.*

* FOIȘOARA *

Igiena socială în România

(3) de prof. **Dr. C. Mihăilescu**

Neamul nostru se trage din poporul trac, de origină *arică*, despre care istoricii spun că era de o vitalitate extraordinară, dând cei mai vrednici și mai rezistenți luptători. Pe această bază etnică s'au altoit elementele romane și, din încrucișarea acestor 2 neamuri, printr'un proces istoric de mai multe secole, s'a născut poporul român.

Eugen Pittard, în lucrarea sa: „*Les races et l'histoire*", afirmă originea daco-getică a poporului român, iar istoricul *Albert Wirth* afirmă că românii ar fi rassa cea mai tenace de pe fața pământului: «*Die Rumänen sind die zäheste Rasse der Erde*», zice el textual.

Cercetări făcute de antropologi, prin metode biometrice, au dovedit (Mănuilă și Popovici) că *rassa aceasta resistentă s'a conservat pură mai ales în satele de munte*. Caracteristica ei este *prolificitatea și longevitatea*.

Această *admirabilă constituție etnică*, a românilor, la care s'a adăugat și *factorul moral-religios*, explică fenomenul, altfel greu de înțeles, cum a fost posibil ca un popor să reziste, să se refacă și să se desvolte în urma atâtor invazii barbare, a atâtor dominațiuni străine și a atâtor suferințe, dând încă și astăzi un excedent de populație, cu toate condițiunile înapoiate de igienă în care trăește.

Vă închipuiți ce expansiune ar fi luat acest popor, dacă măcar dela epoca liniștirii lui, dela independență, ar fi avut organizația sanitară a țărilor apusene. Pe măsura închegării mai temeinice a satelor, târgurilor și orașelor, aglomerațiile din ce în ce mai mari necesitau aplicarea de măsuri igienice și o organizație sanitară bine întocmită, de care viața patriarhală de până acum se putuse dispensa mai cu ușurință, fără ca sănătatea populațiunii să se resimtă.

Dar, orce progres, mai ales când este imitat și nu se îndeplinește normal și uniform în toate direcțiile vieții unui stat, are ca rever al medaliei și desavantagii.

Rămăsesem prea mult în urma statelor civilizate mai ales ca instrucțiune și desvoltare tehnică, științifică. Prea multe erau de făcut, și din aceste multe, problema sănătății publice, care trebuia să fie cea dintâi în preocupările ori cărui om de stat și prìmul punct din programul ori cărui partid politic, din nenorocìre a fost lăsată cea din urmă.

Așa se face că astăzi, realitatea cifrelor statistice ne aduce la lumină tristul adevăr, că *sântem cea din urmă țară europeană din punctul de vedere al igienei sociale.*

Lustrul subțire dela orașe, aparent prin clădirile mai somptuoase, dar insuficient ca să ascundă murdăria generală, alternanța dintre praf și noroi și endemia boalelor venero-infecto-contagioase, n'a făcut decât să reliefeze mai mult *demarcația* netă dintre orașe și sate. Pentru acestea din urmă nu s'a făcut aproape nimic, fiind lăsate în *mizerie* și în *întunerec.*

Te lângă marea mortalitate a copiilor până la vârsta de 20 ani, populația trecută de această vârstă, tocmai în epoca în care ajunge să producă, să dea cel mai mare randament economic, intelectual, politic, național etc., este bântuită de o serie de boale sociale, care rod la temelia rassei și amenință, prin transmiterea lor asupra descendenților, cu slăbirea și degenerarea ei.

Cele mai importanțe din aceste boale, zise și plăgi sociale, sânt: tuberculoza, sifilisul, pelagra, paludismul și alcoolismul.

Tuberculoza

După statistici autorizate și recente,[1] în țară la noi sânt anual cam 50.000 de morți de tuberculoză. Cum numărul bolnavilor este, în general, de 4—5 ori mai mare decât al morților, rezultă că avem cel puțin 200.000 de tuberculoși, cu leziuni, în cea mai mare parte deschise, care circulă pretutindeni răspândind boala și moartea în jurul lor.

Flagelul se întinde catastrofal în țara noastră și, spre deosebire de ceeace se petrece în majoritatea celorlalte țări, prezintă o tendință de creștere și de agravare în mediul rural, mai mult decât în orașele mici, și în acestea mai mult decât în orașele capitale.

Mortalitatea generală oficială la noi în țară este de 21 la 10.000 de locuitori.

[1] *Dr. Irimescu:* Tuberculoza în România. Raport prezentat primului congres de Tbc în 1931. *Dr. C. Banu:* Igiena socială a Tuberculozei în România, 1933.

Probleme, fapte, comentarii

Doi eroi *ai scrisului şi gândirii româneşti, dnii Nichifor Crainic şi Dragoş Protopopescu, au fost sărbătoriţi, în 8 l. c., în capitală, de către profesorii facultăţii de teologie, scriitori, prieteni şi ziarişti. In cuvântări, cu mult miez, rostite de profesori teologi şi de dnii O. Goga, I. Petrovici, I. Moţa, T. Vlădescu ş. a., s'a vorbit de suferinţele îndurate de cei doi slujitori ai unui ideal; s'a glăsuit, aşa cum trebue, despre meritele şi calităţile lor de ziarişti distinşi, scriitori şi dascăli, şi s'a exprimat în sfârşit dorinţa ca sărbătoriţii de astăzi să poată continua a duce la izbândă idealul de a făurì România de mâne. La mişcătoarea manifestaţie, sărbătoriţii au răspuns în cuvântări emoţionante, inspirate de ideile de dreptate, de românism şi de creştinism, înscrise în programul de muncă al Calendarului, — a cărui reapariţie o cer miile de cetitori. (Despre sărbătorirea dela 8 Mai, raportăm mai pe larg la alt loc al foii).*

*

Comemorare. — *In ziua de Sf. Constantin şi Elena, Luni la 21 Mai 1934, se va face, în numeroase locatităţi din ţară, câte-o serbare comemorativă omagială pentru fostul profesor, luptător, bărbat de stat şi om al bisericii noastre,* **Vasile Goldiş.**

Memoria lui va fi preaslăvită prin parastase, conferenţe potrivite, cântări patriotice, cetirea declaraţiei de alipire la patria mamă şi compusă de regretatul dispărut ş. a.

Preoţimea noastră va da tot sprijinul pentru buna reuşită a comemorării marelui patriot.

*

Conferenţa dlui profesor I. Lupaş la Berlin. — Universitatea berlineză a organizat o serie de conferenţe, sub conducerea profesorului Gamillscheg, despre România. In această serie a vorbit, în 11 Mai a. c., dl profesor I. Lupaş despre: originea şi desvoltarea minorităţilor confesionale în România. A asistat la conferenţă public distins german şi român, profesori şi studenţi, mulţumind cu vii aplauze conferenţiarului român, care într'o expunere strălucită a schiţat năzuinţele confesiunilor din ţara noastră de a pătrunde în poporul băştinaş ortodox român. Conferenţiarul terminând şi-a exprimat speranţa, că deosebirea confesională, rezultată dintr'un proces istoric secular, va putea contribuì cu mijloace religioase şi morale la înfrăţirea popoarelor şi la întărirea păcii tuturora.

*

Ziua Mamei s'a sărbătorit în Sibiu prin matineul de Duminecă, din sala judeţeană, întocmit de secţia sibiană a societăţii naţionale a femeilor ortodoxe române.

Un scurt şi cuprinzător program a marcat însemnătatea zilei, care s'a serbat, anul acesta, a şaptea oară la noi.

Dna profesoară Z. Apostolescu a făcut, în cuvântarea sa, elogiul adevăratelor mame; o disertaţie, în acelaş subiect, rostită cu talent din partea unei eleve dela liceul de fete, câteva recitări ocazionale şi coruri executate de tinerimea şcolară dela liceul Domniţa Ileana şi dela şcoala noastră normală, — coruri conduse cu pricepere de profesoara L. Popovici şi profesorul Pr. N. Topolog, — toate au produs efectul dorit, propovăduind cu drag cultul iubirii de mamă, căreia i s'a adus, şì la această ocazie, prinos de gingaşă recunoştinţă. Serbarea, onorată cu prezenţa P. S. Sale Arhiereului vicar Vasile şi a altor fruntaşi sibieni, alături de numerosul public din toate păturile sociale, a fost o probă, că ziua închinată mamelor îşi are duioşia şi farmecul în inimile celor mici, ca şì în ale celor mari.

*

Aniversarea zilei istorice din 3/15 Mai 1848, pe Câmpia plină de soare a Libertăţii, de pe maluri târnăvene, au sărbătorit-o în anul acesta şcoalele noastre de pretutindeni cu profesorii lor adunaţi la Blaj.

Manifestaţiile tinerei generaţii de şcolari au fost în anul de faţă cu atât mai nimerite şi binefăcătoare, cu cât ele s'au petrecut în vremea demonstraţiilor de „revizionism" ale foştilor noştri asupritori. Din exemplul măreţ al trecutului tinerimea română are să se întărească neîntrerupt în iubirea de naţională libertate, în iubirea de neam şi credinţă.

*

Revenire la sinul bisericii. — Când órganele locale şi iniţiativa particulară îş împlinesc, cu pricepere şi râvnă, datoria creştinească şi patriotică, se pot înfăptuì opere de seamă pe orce tărâm. Un caz mai nou:

Câţiva bărbaţi de muncă neobosită, — din regiunea unde românii, în cursul anilor de asuprire maghiară şi-au uitat limba maternă, — sânt hotărâţi să desfăşoare tot mai intens străduinţele lor pentru recucerirea completă a românilor ortodocşi, astăzi secuizaţi.

In primăvara anului 1934 s'a putut înregistra o emoţionantă revenire la ortodoxie, când 12 familii — odată româneşti ortodoxe, dar mai târziu pierdute pentru românism, — şi-au manifestat voinţa de intrare din nou în legăturile sfintei noastre biserici.

Această revenire s'a făcut în comuna *Băţanii Mari*, care îş avea o biserică ortodoxă încă din anul 1900, clădită de braşovenii T. Mocanu, N. Eremias şi N. Suciu-Sibianu, ear astăzi îş are şì preot.

Ceice au contribuit în deosebi, pentru ca să se facă trecerea la ortodoxie a celor 12 familii, sânt dnii: prefectul jud. Treiscaune, Dr. V. Bidu, prof. Dr. Şt. Bogdan, Dr. M. Creţu, Dr. M. Suciu-Sibianu, şi prim-pretorul M. Cionca din Ocland. Cinste lor!

Bucuria românilor va fi şì mai mare, când pilda de sus va găsì cât mai numeroşi imitatori.

*

Serbare religioasă s'a ţinut în comuna Bahnea, protopopiatul Târnava, în ziua de 11 Mai 1934.

Făcându-se tot mai simţită, în partea locului, seceta, care în primăvara aceasta a dogorât nemiloasă câmpul veştejit, sămănând jale în rândurile sătenilor, „Oastea Domnului", în înţelegere cu parohul local, Ion Oprea, a luat iniţiativa de a se face o slujbă de ploaie în Bahnea, cu concursul cercului religios preoţesc Bahnea şi Laslăul-Mare.

In dimineaţa zilei „Oastea Domnului" locală a întâmpinat cetele de credincioşi veniţi din opt comune, în frunte cu grupurile orânduite ale „ostaşilor" din comunele Laslăul-Mare şi Suplac, ca să asculte sfintele rugăciuni.

Anunţându-se că se face şi sf. Maslu, au sosit şi mulţi bolnavi, căutând alinare.

La ora 10 mulţimea umplea grădina bisericii. „Oastea Domnului" locală, împreună cu fraţii şi surorile din comunele amintite, a executat cu evlavie cântări religioase. In curând îşi fac apariţia preoţii, primiţi într'o atmosferă de senină reculegere.

Serviciul divin s'a început în grădina bisericii, dar pornind ploaia, ca o binecuvântare cerească, slujba s'a continuat în biserică, unde s'a servit sf. Maslu pentru bolnavi, fiind miruiţi cu toţii. După sfinţirea apei, credincioşii au fost stropiţi cu aghiasmă.

A urmat predica, bine gândită şi frumos spusă, a părintelui Iuliu Moldovan, din Laslăul-Mare, ascultată cu interes şi evlavie de toţi cei de faţă. *Coresp.*

*

Profesorii de religie din toată ţara se întrunesc la mănăstirea Dealu în congres, care se ţine în zilele de 19, 20 şi 21 Iunie 1934. Direcţiunea liceului „N. Filipescu" dela această mănăstire a luat măsuri pentru găzduirea şi completa întreţinere a preoţilor profesori de religie. Adeziunile de participare la acest congres se înaintează către Consiliul central bisericesc, secţia culturală.

Subiectele tratate în congres vor fi următoarele:

1. Raportul religiei cu celelalte obiecte de învăţământ;
2. Psihologia în slujba învăţământului religios;
3. Metoda de predare a învăţământului religios şi directive practice pentru realizarea ei;
4. Programa învăţământului religios în şcoalele secundare de toate categoriile;
5. Două lecţii practice.

„F. O. R."

Din activitatea F. O. R.-ului, despărţământul Hunedoara

Frăţia Ortodoxă Română, despărţământul Hunedoara, sub preşedinţia dlui Dr. Gheorghe Dubleş, printre primele înfiinţate, desfăşoară o activitate binefăcătoare atât în oraşul Hunedoara, cât şi în comunele din protopopiat.

Indiferentismul religios al unor intelectuali, scepticismul altora, precum şi materialismul feroce sânt relele de care sufere societatea zi de zi.

Necesitatea înfiinţării unei societăţi, spre a seconda pe preoţi în misiunea lor, se simţea de mult. Aşa a luat fiinţă asociaţia „F. O. R."

Activitatea sa, desfăşurată de conducători conştienţi, e împreunată cu un început de trezire şi de orientare spre căile bisericii.

Pentru desfăşurarea unei activităţi stăruitoare, la propunerea dlui Dr. Gh. Dubleş, s'a stabilit elaborarea unui program de lucrare pe timp de un an. Incepând cu intrarea în postul mare al Paştilor, s'au ţinut conferinţe religioase în fiecare Miercuri şi Vinei seara după Denii. FOR-ul nostru a serbat „Duminica Ortodoxiei", cu fast deosebit, prin conferinţa ocazională a dlui preşedinte, care a vorbit despre geneza F. O. R.-ului, şi în general despre idealismul activ al ortodoxiei.

A mai vorbit, despre ortodoxie, dl N. Florea, prof. de religie, relevând principiul de regenerare morală prin religia lui Hristos.

Intre conferinţe şi la sfârşitul lor, corul meseriaşilor sub conducerea tinărului Eugen Zurălău, student, cu multă dragoste faţă de biserică, execută câteva bucăţi religioase.

In cadrele FOR-ului au mai conferenţiat, cu râvnă şi succes, următorii domni membri ai comitetului: A. Constantinescu, dir. şcoalei primare, I. Brâncoveanu, preşedintele comisiei interimare, ing. O. Balente, N. Baciu, înv.-dir., Dr. T. Rimbaş, adv. şi N. Florea, prof.

Enoriaşii parohiei Hunedoara şi din parohiile prot. Hunedoara au primit cu însufleţire acest început de înviorare a vieţii religioase, înscriindu-se ca membri ai societăţii. Cei mulţi înainte!

Pr. **Nicolae Suciu,**
adm. protopopesc.

Organizaţi Oastea Domnului

In Bucureşti se ridică la 30 şi chiar la 50, iar într'unele sate din Putna trece de 70, depăşind prin acest coeficient mortalitatea localităţilor celor mai tuberculizate din lumea întreagă.

Ţări ca Belgia, Anglia, Germania, Olanda, Danemarca, Statele-Unite, au reuşit să scoboare acest procent la 9, la 8 şi chiar la 7 la 10.000.

Mersul tuberculozei în ţara noastră, urmărit de aproape în ultimii 10 ani, este influenţat puternic de factori sociali şi economici, ca: locuinţa, alimentaţia, situaţia financiară, profesia, munca femeilor şi adolescenţilor, viaţa în cazărmi, în închisori, etc.

Locuinţa întreţine, desvoaltă şi propagă tuberculoza prin construcţia ei, prin lipsa de lumină, prin cubajul insuficient şi prin suprapopulaţie.

După o statistică din 1929 (I. Glicsman) există în ţara noastră 772.594 case de zid, 189.881 de piatră, 1.002.556 de bârne, lipite cu pământ şi acopnrite cu paie sau cu stuf, precum şi *40.485 de bordeie*, locuinţe săpate aproape în întregime în pământ, fără aer, fără lumină, plină de fum şi de umezeală.

Aceste condiţiuni mizerabile ale locuinţelor din mediul rural care, odată infectate de tuberculoză devin ceeace se cheamă «*locuinţe focar*» contaminând încetul cu încetul şi celelalte locuinţe din prejur, explică, în bună parte, întinderea boalei la sate.

La aceste condiţiuni se adaugă alte cauze, aşa zise *ftiziogene*, care sânt: *starea economică, sărăcia* şi consecinţa ei, *subalimentaţia* cantitativă şi calitativă, reprezentată prin tradiţionala şi proverbiala *mămăligă cu ceapă*, şi mergând adeseori mână 'n mână cu *alcoolismul*.

Toate aceste cauze măresc de 8—10-ori frecvenţa tuberculozei.

Vin apoi: surmenajul fizic, diferitele infecţiuni, viaţa în cazarmă şi mai ales în închisori unde mortalitatea e de 7—8-ori mai mare, contagiunea dela animalele tuberculoase, cari, toate acestea măresc numărul cazurilor noui de contagiune tuberculoasă sau desvoltă tuberculoza latentă contractată în copilărie.

In mediul rural se mai adaugă *lipsa* detestabilă, aproape completă, de *igienă personală* a ţăranului, *lipsa de asigurări, lipsa de spitale mici, insuficienţa numerică a medicilor, lipsa or cărui organ de ocrotire.*

Mortalitatea şi morbiditatea generală aşa de întinsă, tocmai în epoca de vârstă cea mai productivă a omului, pe lângă nenorocirile familiare, aduc pagube însemnate în economia statelor. S'a calculat, de pildă că, pe fiecare an, tuberculoza provoacă în Germania pierderi de 3 miliarde 700 milioane mărci aur, în Franţa de 16 miliarde de franci, iar în România de 16 miliarde de lei.

Pe de o parte sentimentul de umanitate faţă de suferinţele îndurate de bolnavi, pe de altă parte pagubele acestea aduse statului şi *micşorarea vitalităţii poporului*, au determinat ţările civilizate să întreprindă o luptă bine organizată de profilaxie în contra tuberculozei.

In România avem câteva sanatorii cu un total de 1600 paturi cu cele ale spitalelor, care pot primì cel mult 5000—6000 de tuberculoşi pe an. Repartizate la cei 50.000 de morţi revine 1 pat la 30 morţi — pe când în alte ţări proporţia este de 1/1.

O operă bună ce s'a început la noi, din îndemnul profesorului Cantacuzino, este vaccinarea antituberculoasă a copiilor nou născuţi ca vaccin B. C. G. — care s'a practicat până în prezent în 175.000 cazuri.

Restul din programul astăzi bine cunoscut al luptei contra tuberculozei este aproape inexistent, mai ales la ţară.

Sifilisul

Este o boală teribilă, care odată intrată în sânge, atinge toate organele; şi mai ales sistemul nervos. Atingerea măduvei dă *tabesul*, iar a creerului *paralizia generală* sau *nebunia*. Se transmite prin contagiune între soţi şi prin ereditate la copii, cari, atunci când reuşesc să vie pe lume, după o serie de avorturi, naşteri premature şi născuţi morţi, poartă în ei stigmatul boalei şi formează marea falangă a debililor, arieraţilor şi degeneraţilor, marea massă a inocenţilor, care ispăşesc, fără vină, greşelile părinţilor lor, devenind prada sigură a tuturor boalelor şi încheind foarte de timpuriu o viaţă plină de suferinţe.

In afară de cazurile — mai rare — de contaminare extra-genitală, această boală este în cea mai strânsă legătură cu *imoralitatea*, cu *desfrâul*. De aceea frecvenţa ei este mai mare la oraşe, unde acest desfrâu este nu numai *tolerat*, dar chiar *organizat de stat* şi, mai ales după răsboi, a luat o proporţie îngrijitoare.

Dar, ceeace trebue să dea mai mult de gândit, este faptul că flagelul s'a răspândit foarte mult şi la ţară, unde înainte era mai multă moralitate.

Cercetările foarte amănunţite, făcute timp de 2 ani (1930 şi 1931) în mediul rural [2] cu privire la starea sanitară şi în special la plăgile sociale, arată pentru sifilis, în anul 1931, o morbiditate de 2·72% de locuitori, ceeace ar reprezenta peste 200.000 de bolnavi pentru întreaga populaţie adultă a ţării. Mortalitatea generală recunoscută este de 11.000 anual. Cu si-

[2] Prof. Slătineanu, ajutat de o pleiadă de tineri medici colaboratori.

Serbătorirea dlor Nichifor Crainic și Dragoș Protopopescu

O seamă de intelectuali, preoţi, profesori, scriitori, ziarişti, în frunte dl O. Goga, I. Petrovici, Pr. I. Mihălcescu, cu acelaş crez al ideii naţionale şi creştine, au ţinut să sărbătorească în 8 Mai a. c. prin un banchet pe cei doi profesori, cari au suferit temniţă pentru un ideal, pe care l-au profesat cu graiul şi în scris. A fost o sărbătorire într'o atmosferă impresionantă de entuziasm şi înfrăţire, a celor dornici de o altă viaţă pe seama acestui neam. Deşi la această serbătorire au luat parte atâţia bărbaţi de seamă ai vieţii noastre publice, totuşi ziarele din capitală, din diferite consideraţiuni de oportunism, au trecut cu tăcerea acest fapt. Numai gazeta „Naţiunea" în numărul său dela 14 Mai a. c. publică un lung reportaj, cu discursurile ce s'au rostit cu acel prilej. Din cuvântările rostite se desprinde acelaş idealism, aceeaşi concepţie sănătoasă asupra ideii naţionale bazată pe creştinismul ortodox, acea forţă a refacerii întregii vieţi sufleteşti a neamului nostru. N'a fost de fapt o serbătorire a celor doi profesori, ci a unei idei, a unui crez, pentru profesarea căruia au fost închişi. Această opresiune a gândirii a avut efect tocmai contrar, căci s'a ajuns la o trezire a conştiinţei opiniei publice adormite spre un reacţionarism activ al ideii naţionale, care trebue să fie la temelia vieţii noastre de stat.

Desprindem din vorbirile ţinute mai multe constatări:

„Dl Nichifor Crainic — spune unul dintre oratori — în vremurile acestea de excesiv materialism s'a apucat să facă creştinism, — ceeace l-a dus la sărăcie, — şi naţionalism, care l-a dus la puşcărie.

„Credinţa lor este, că creştinismul lor va duce la bogăţia spirituală şi materială a neamului românesc, iar naţionalismul lor va duce la descătuşarea de străini".

Dl *Petrovici*, dupăce arată, că „axa reacţiunii nu poate să fie alta decât ideia naţională, ajunge la spovedania, că «*cu cât te adânceşti mai mult în filosofie, cu atâta te întorci mai uşor şi mai bine în sânul bisericii.*

„A doua coborâre este determinată de convingerea, că nu există în învălmăşagul de astăzi, mai ales în prăbuşirea tuturor directivelor şi în sfărâmarea tuturor idolilor, nu există altă directivă pentru salvarea ţării noastre, decât a merge fanatic în directiva razei şi a luminei naţionaliste".

Dl *Goga* a vorbit pentru scriitorul cetăţean N. Crainic, care are o personalitate multiplă. „Este întâi *poetul* căruia tainele „Darurilor pământului" i s'au deschis. Este *scriitorul*, care a crezut, că acestei societăţi trebue să-i dea un conţinut spiritual; care a luptat pentru spiritualizarea societăţii româneşti. Este *profesorul*, care dă bisericii noastre sprijinul întreg al unei intelectualităţi, care vrea să ne înveţe, că această *ortodoxie* a noastră este un criteriu de naţionalitate, un criteriu al existenţei noastre de stat. Este apoi *gazetarul Crainic*, care şi-a risipit sufletul în fiecare zi, care caută să culeagă eternul din cotidian, să descifreze din frământarea fiecărei zile rostul permanent al gândurilor noastre.

„Eu îi fericesc că au fost la închisoare. Inchisoarea înseamnă un nou botez de credinţă; închisoarea înseamnă întâlnirea cu tine însuţi, cu ce este mai bun în tine; închisoarea însemnează coborârea în adâncimea sufletului tău, de unde te hrăneşti şi de unde te întorci la suprafaţă cu o nouă forţă, ca să lupţi mai departe.

„...Toate au căzut; un singur cuvânt magic a rămas: ideea naţională. De aceea eu cred, că trebue din toate colţurile, cei ce cred în această idee să se ridice din nou să-şi facă o nouă doctrină, o nouă ideologie, o nouă religie, care să ne prindă pe toţi la olaltă şi împreună"...

„De aceea văd, o predestinaţie a numelui Dsale, Crainic. Eşti un fel de vestitor al biruinţei, eşti aducător de victorie. Imbinarea celor două nume ale Dsale înseamnă un program. Ei bine acest program l-am avut cu toţii în sufletul nostru. Acum însă, cred eu, că se pregăteşte drumul, ca din acest program individual să se închege o nouă armată".

După magistralul discurs al dlui Goga, din care am spicuit câteva adevăruri, au răspuns sărbătoriţii.

Răspunsul dlui N. Crainic este un adevărat program, din care spicuim următoarele:

„Ar fi să vă mulţumesc şi eu alături de Dragoş Protopopescu, pentru această foarte mişcătoare manifestaţie. Dar drept să vă spun, nu ştiu pentruce să vă mulţumesc.

Că am fost la închisoare şi că am ieşit dela închişoare; că am triumfat într'un proces în care eram vârât pentru învinuiri imaginare, — nu este, vă rog să mă credeţi, nici un merit personal al meu. Ar fi un merit personal dacă eu aş fi voit să merg la închisoare. Dar, drept să vă spun, n'am voit. Dacă va voi Dumnezeu să fiu condamnat, voi fi; dacă Dumnezeu, pentru aceste vini imaginare, va găsi că e bine să fiu achitat, fără îndoială că voi fi achitat.

Eu nu cred că fără voia lui Dumnezeu am fost băgat la închisoare, fiindcă nimic nu se întâmplă în lume fără voia Lui.

E foarte curios. S'a întâmplat ca judecata noastră să se isprăvească în ziua în care a fost judecat şi condamnat Mântăitorul Hristos: în Joia Patimilor. El a fost condamnat. Noi, — am fost achitaţi. Credem — eu sunt sigur în adâncul meu — că Dumnezeu ne-a găsit încă nevrednici de suferinţa pe care am merita-o.

Să sărbătorim o suferinţă ca aceasta de trei luni şi jumătate de puşcărie, (eu sunt profesor de teologie) faţă de martiragiile adevărate care stau la temelia progresului moral şi civilizator al omenirii? Nu există progres care să nu se fi aprins din rugul unui trup răsucit în flacăra martirajului.

Faţă de imensitatea acestor martiragii, faţă de imensitatea acestor morţi care au transfigurat din veac în veac faţa omenirii, ce însemnează trei luni şi jumătate de suferinţă, oricât ar fi fost ea de serioasă, la Jilava? Ideia creştină pentru care luptăm noi... hei!... e o imensitate de martiragii care ne covârşesc, transfigurate astăzi în biruinţă paradiziacă, — acestea îi stau la temelie!

Şi în ordinea naţională: ce însemnează suferinţa noastră pentru ideia naţională? Eu mă gândesc bunăoară la Bălcescu. Alungat din ţara lui — nu cred să fi fost om care să fi iubit această Românie, ca acest înger în trup care a fost Nicolae Bălcescu — alungat din ţara lui, neavând ce mânca, bătând străinătăţile cu plămânii roşi de oftică şi ducând până pe ţărmurile Siciliei manuscrisul „Istoriei Românilor sub Mihai Viteazul" — icoana de mâine, adică de astăzi a României noastre...

Şi ce însemnează suferinţa mea, pe care d-voastră în atâtea mişcătoare cuvântări aţi desolidarizat-o de acea suferinţă de zece ori înmiită a tineretului cu care am suferit şi eu împreuna? Cu mine au fost închişi peste zece mii de tineri ai României de astăzi. Eu am fost unul din zece mii, am fost a zecea mia parte din această suferinţă pe care d-voastră o sărbătoriţi astăseară.

Domnule Goga, dta care ai trecut din temniţă într'o mare biruinţă, pentrucă d-ta ţi-ai văzut la un moment dat realizat tot ce ai visat în marea poezie eroică a dtale, d-ta ştii mai bine decât noi că orce temniţă poate să însemneze o mare transfigurare. Iar temniţa aceasta pe care am trăit-o noi, pe care au trăit-o peste zece mii de tineri, aceasta sperăm, nădăjduim din adâncul sufletului nostru că va însemna marea transfigurare a României de mâine.

Am fost un răsfăţat, dar un răsfăţat foarte ciudat, care am fost când ridicat şi legănat în răsfăţuri, când asvârlit în fundul ocnei. Alternanţa aceasta este un fel de soartă personală a mea. Nu mă plâng de ea: am şi cântat-o în una din poeziile mele. Mie îmi place această soartă; e poate dela Dumnezeu, şi mă impac cu ea.

Eu sunt un fecior de ţăran, ca mulţi poate dintre d-voastră, şi eu ştiu prin atavism ce însemnează năvălirile barbare în ţara românească. Mie mi-a fost dat să îndur năvălirea barbară în epoca mea. Moşilor şi strămoşilor mei de pe şesul Dunării li-a fost dat să îndure năvălirile barbare rând pe rând, din veac în veac.

Aşa sunt şi eu. Am primit lovituri rând pe rând şi am luat-o totdeauna dela capăt. In mine este ceva din această încăpăţinare ţărănească. Nu mă dau niciodată bătut, orcâte ar trece peste mine. Sufletul meu nu este legat de nimic din ceeace s'ar chema avuţie, carieră şi lucruri de asemenea natură. Sânt pregătit pentru orce.

Am toate îndrăznelile bazate pe ideia de dreptate, de românism şi de creştinism. Am toate îndrăsnelile care nasc din marile comandamente şi din marile idei care stau la baza vieţii noastre româneşti şi care trebue să stea la baza vieţii noastre româneşti, idei fără de care această viaţă românească, astăzi sau mâne, se va prăbuşi în neant.

Când aceste curajuri se vor ridica măreţ din sufletul fiecăruia, când aceste curajuri se vor chema convergent unele pe altele — ale tuturor de aici, ale tuturor dinafară — ca să ritmeze în aceeaşi simţire cu noi, în aceeaşi hotărâre cu noi, să se indigneze — cum zicea părintele Toma Chiricuţă, — să ritmeze în acelaş elan mântuitor, când toate aceste curajuri se vor înmănunchia la un loc, atunci da: ceasul marei biruinţi, ceasul marei transfigurări a durerii prin care am trecut noi şi prin care trece această ţară românească, atunci ceasul acesta mântuitor va fi sunat".

---

guranţă însă că cifra este mult inferioară realităţii, cazurile mortale de sifilis fiind foarte variate şi înregistrate sub altă etichetă.

Pe lângă numeroasele drame pe care le provoacă, în familie şi în afară de familie, această boală, împreună cu tuberculoza şi cu alcoolismul, constitue *principalul factor de sterilitate şi de degenerare a rassei.*

Datorită progreselor realizate în medicină, *această boală se poate vindeca radical*, dacă tratamentul se face din vreme, cu persistenţă şi complet. Planul de combatere, cu organizaţia medicală şi propaganda necesară, sânt cunoscute şi *se pot aplica cu folos dacă se dau mijloace.* Dar, chiar dacă s'ar întrebuinţa nu kilograme de neosalvarsan, bismut sau mercur, ci *tone* întregi de aceste medicamente, rezultatul nu va corespunde aşteptărilor, atâta vreme cât nu se va combate şi stăvili *desfrâul* şi *ignoranţa.* Căci, în afară de excepţiile arătate, deci pentru marea majoritate a cazurilor, *sifilisul rămâne sinonim cu imoralitatea.*

Conducătorii unui popor, dacă sânt într'adevăr oameni superiori şi conştienţi de rolul şi răspunderea lor, trebue să cunoască şi să prevadă urmările acestei cangrene sociale. Ele nu se observă imediat; efectul lor este îndepărtat, dar cu atât mai dezastruos.

Ne găsim în faţa unei alternative serioase.

Trebue să ne decidem cât este vreme şi să alegem una din două căi: Ori viaţa curată de familie, sobrietatea şi morala, — ori sifilisul cu desfrâul şi cu toate urmările lui.

Şi, în privinţa acestor urmări, istoria este o oglindă fidelă. Puterea poporului roman n'a fost dărâmată de barbarii năvălitori. Năvălirile n'au făcut decât să desăvârşească un proces de descompunere început mai de mult, de când romanii nu se mai înclinau înaintea femeii însărcinate şi de când viaţa austeră de familie a fost înlocuită prin orgiile şi desfrâul generalizat, al cărui exemplu îl da însuşi împăratul şi conducătorii poporului.

Cursurile de vară, ale Universităţii populare „Nicolae Iorga" din Vălenii de Munte, se ţin între *15 Iulie—15 August 1934.* In timpul cursurilor va funcţiona o cantină şi căminuri. Costul este de *Lei 1100* de persoană pe întreaga lună. Inscrierile pentru cursuri se fac pe adresa următoare: «*Universitatea populară «Nicolae Iorga», bulevardul Schitu-Măgureanu Nr. 1, Bucureşti I,* — unde se găseşte secretariatul cursurilor.

Aşezămintele bisericeşti şi culturale din parohii

In cuprinsul Arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia şi Sibiu au luat fiinţă şi s'au organizat societăţile religioase şi culturale: *Casa culturală, Reuniunea ortodoxă a femeilor, Oastea Domnului, Societatea tinerimii adulte «Sf. Gheorghe»*, — aceasta din urmă înfiinţată tocmai înainte cu zece ani (prin statutele votate în şedinţa Sinodului arhidiecezan din 26 April 1924).

Bunul exemplu, dat dela Sibiu, a fost urmat de alte eparhii, şi astfel organizaţiile de felul acesta sânt pe cale să se întindă în întreaga biserică românească.

Preoţimea, dându-şi seamă şi pătrunzând rostul superior al acestor aşezăminte de îndrumare creştinească a poporului păstorit, a procedat atât la organizarea lor, cât şi la o intensificare cât mai învederată a lucrării începute prin numitele aşezăminte.

Adunările eparhiale din anul curent au consacrat şedinţe întregi chestiunii aşezămintelor bisericeşti şi culturale din parohii; ear constatările făcute la acest prilej sânt, în general, cât se poate de îmbucurătoare şi promiţătoare.

Intre altele, vedem că adunarea eparhială a *Aradului*, în ţinutul dela graniţa ţării, arată prin rapoartele ce i s'au înaintat, următoarele date:

această eparhie are până acum: 68 organizaţii ale Oştii Domnului; 125 Case culturale; aproape 200 coruri; 166 societăţi ale tinerimii adulte „Sf. Gheorghe". Sfaturi ale păcii, înfiinţate pentru aplanarea prin bună înţelegere a diferendelor între credincioşi, sânt deocamdată puţine şi n'au reuşit să facă decât 67 împăcări. S'a stăruit apoi, în aceeaş adunare eparhială, asupra necesităţii înfiinţării de fonduri pentru stimularea şi controlarea activităţii culturale şi religioase, menite să promoveze cât mai mult doritul progres al credincioşilor.

Unde e „zelul ipocrit"? — In adunările eparhiale ortodoxe, ţinute recent, s'au luat concluzii — şi nu întâia oară — în cauza *concordatului* şi a *statusului* catolic ardelean, având să se compună şi să se înainteze celor în drept un memoriu de protestare împotriva unor legiuiri şi stări jignitoare pentru biserică şi neam.

Concluziile au fost primite, pretutindeni, cu ovaţii şi în aplauzele tuturor membrilor adunărilor şi ale publicului prezent la şedinţe. Toate observările, făcute în jurul concordatului şi statusului, au fost obiective şi deplin justificate.

Plouată a rămas numai foaia mitropoliei dela Blaj, *Unirea*, în care monseniorii declară că adunările eparhiale ortodoxe au fost conduse de «*zel ipocrit*» în desbaterea celor două cauze, ear ţinta adevărată — scrie Unirea — n'a fost alta decât: «*atacurile împotriva papei dela Roma şi a uniaţilor lui din Ardeal*». Eroare.

Monitorul blăjan să fie liniştit, şi dacă-i dă mâna, n'are decât să laude şi să apere şi *concordatul*, şi *statusul*, în faţa atacurilor ortodoxe, îndreptate în lumina zilei, împotriva lor, şi absolut fără nici o insultă la adresa cuiva.

„Zelul ipocrit" îşi are domiciliul tocmai în partea locului de unde a pornit. Adunările noastre eparhiale nu-i simţesc trebuinţa niciodată.

Meditaţie

«*Şi am zis, acum am început*». Ps. 76_{10}.

O, Doamne, târziu e ceasul când glasul conştiinţii mele glăsueşte „acum am început". Cu câtă greutate a scăpat sufletul meu din vârtejul momelilor şi al ispitelor. Cât de grele i se păreau, sufletului meu, poruncile Tale, Doamne, şi cu câtă uşurinţă se întindea mâna mea ca să prindă mărul ispititor, călcând voia Ta prea sfântă.

Vai, Doamne! când Tu ne oferi raiul dacă îţi vom sluji Ţie şi vom purta pentru scurt timp jugul şi sarcina cea uşoară, noi începem a murmura, plângându-ne împotriva Atotputerniciei Tale.

Nenorociţi ce sântem, nu ne dăm seamă cui slujim şi cât de bun şi sfânt eşti, Doamne.

In momente de grele încercări trupeşti şi adânci frământări sufleteşti „cu glasul meu către Domnul am strigat şi El a căutat spre mine. Dar gândindu-mă la zilele cele de demult, de anii cei veşnici mi-am adus aminte şi atunci s'a întristat foarte duhul meu". (Ps. 67_{1-6}).

Singurul lucru bun, o suflete al meu, pe care îl poţi face, ca să scapi de pedeapsa judecăţii care te aşteaptă, este să te laşi închis în tăcerea sfântă a pocăinţei tale. Să stai să te gândeşti cât de mult bine a făcut Domnul pentru tine şi cât de puţin eşti tu în stare să faci pentru El. Gândeşte-te la binecuvântările pe care Domnul le revarsă asupra ta şi zi odată cu Psalmistul: „Doamne, din strâmtoare la loc larg m'ai scos" (Ps. IV_2).

Numai tu eşti scăparea în timp de strâmtoare, în tine se încred ceice cunosc numele tău, „căci tu nu părăseşti pe ceice te caută" (Ps. 9_{11}).

Revarsă, Doamne, asupra mea binecuvântările Tale cele bogate, ca să-ţi pot slujì de-acum numai Ţie. Inimă curată zideşte în mine, Dumnezeule, şi Duhul tău cel sfânt să mă călăuzească în toate clipele vieţii mele.

Dă-mi să gust din pâinea vieţii şi du-mă la fântâna cu apă vie din care bând să nu mai însetez niciodată. Fă şi din mine, Doamne, un mădular viu care să lucreze neîncetat, cu timp şi fără timp, în sânul Bisericii Tale. Amin.

Valeriu N. Voineag,
student teolog.

Din străinătate

Pentru alegerea Patriarhului din Ierusalim. Cârmuirea din Palestina a publicat la 18 Aprile 1934 raportul oficial pentru aplanarea divergenţelor dintre greci şi arabi cu privire la alegerea patriarhului de Ierusalim.

Arabii nu vor participa la alegerea patriarhului nou. Totuşi după alegere vor prezinta patriarhului canonic act de recunoaştere de supunere şi de aprobare a unor concesiunni în favoarea arabilor. S'a constatat că Sfântul Sinod dela Ierusalim cu un locţiitor de patriarh nu pot modifica legea organică de sute de aui. De aceea contrroversele dintre greci şi arabi, cari au împiedecat alegerea patriarhului, au fost suspendate, acceptând ambele părţi un armistiţiu pentru ca scaunul patriarhal să poată fi întregit. E speranţă că grecii vor fi îngăduitori şi vor respecta dreptele pretenţii ale arabilor ortodocşi.

*

Credinţă şi organizaţie. Comitetul executiv al conferenţei de Lausanne, pentru credinţă şi organizaţie, s'a întrunit de curând în Düsseldorf, sub prezidenţia Arhiepiscopului de York, Dr. W. Temple. Episcopul Müller al lutheranilor din Germania a trimis pe Dr. Krumbacher, conducătorul relaţiilor externe. Comitetul a ţinut şedinţe timp de trei zile.

INFORMAŢIUNI

Procesiunea religioasă, în Dumbrava Sibiului, la cimitirul eroilor, s'a făcut, — ca de obicei, — în ziua Inălţării Domnului. După terminarea sfintei liturghii în catedrală, publicul asistent s'a îndreptat spre cimitir, unde s'a celebrat parastasul pentru miile de eroi morţi în marele răsboi al popoarelor şi s'au rostit cuvântările comemorative din partea reprezentanţilor autorităţilor locale. Au cuvântat dnii: General Gheorghiu, Pr. M. Neagu, H. Wagner şi prof. I. Popa. Eleve şi cercetaşe au presărat cu flori mormintele împodobite ale vitejilor. După aceasta şcoalele, reuniunile, societăţile, precum şi trupa militară au defilat în faţa I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae şi a dlor generali. Retragerea cu torţe şi muzică, seara la ora 9, a încheiat sărbătoarea zilei.

† Văd. de protopop Iustina Mircea. In zorii zilei de 2 Mai 1934 a încetat din viaţă cucernica matroană, văd. de protopop Iustina Mircea din Cohalm. Anii vieţii ei aproape umpleau hotarele unui veac, înfăţişându-o zilelor noastre ca o figură a trecutelor vremi, cărora ea le-a păstrat neatinsă moştenirea sănătăţii sufleteşti şi-a evlaviei creştine. Verişoară bună a distinsului poet Şt. Iosif, şi nepoată a fostului director de liceu din Braşov, cu acelaş nume, cu obârşie prinsă 'n neam de cărturari, a avut mediul prielnic, care să-i formeze educaţia aleasă. De-o bunătate fără margini, cu inima deschisă în faţa necazurilor şi durerilor omeneşti, de sgomotul şi intriga lumii ferindu-se, — întreaga-i viaţă s'a bucurat de stima şi iubirea tuturor celor ce-au cunoscut-o. Cunună împletită din sentimentele regretului sincer al mulţimii ce i-a cinstit înmormântarea, a fost cea mai aleasă podoabă a sicriului ei. Odihnească în pace!

O întâmplare neprevăzută şi nedorită. Din loc competent ni se comunică: Din brâul dela cupola principală a catedralei din Cluj s'a desprins la 8 Mai o piatră găunoasă şi a căzut la pământ. O greşală a pietrarilor, nu de construcţie. Piatra va fi înlocuită, cu oare care cheltueli, mai mult pentru schelă. Un neisprăvit a făcut din acest caz o catastrofă şi a alarmat lumea. Unele ziare minoritare au aflat o bucurie, să comenteze cu răutate cazul, iar la Budapesta s'a strigat, că mândria valahă a fost înfrântă, că tot ce s'a zidit s'a dărâmat. Cine să pună stavilă invidiei şi răutăţii omeneşti? Ceice au luat notiţa cu bună credinţă de caz, vor rectifica; cei răi şi mişei — pot să rămână în rătăcirea lor.

Se poate călători pe c. f. r. cu reducere de 50 la sută, la toate trenurile de călători, pentru intervalurile dela 17 Mai până *la 22 Mai* inclusiv, şi dela 26 Mai ora zero *până la 29 Mai* ora 24 inclusiv. Călătoria se face pe baza unei *jumătăţi* de bilet tren de persoane.

Turneul corului rusesc în Anglia. Corul bisericesc al Academiei teologice al pribegilor ruşi din Paris a intreprins un turneu prin Anglia pentru strângerea de ajutoare pe seama Academiei teologice ruseşti din Paris, sub conducerea profesorului Zander. „Concertele spirituale" ale minunatului cor sânt apreciate cu mare însufleţire de către publicul englezesc. Programul concertelor e alcătuit din cântări bisericeşti din Sf. Păresimi şi dela slujba de sfintele Paşti. Printre corişti se găseşte şi tenorul Denissoff şi alţi artişti dela opera din Paris. Turneul corului bisericesc se închee la 18 Mai.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 20 Mai 1934, va predica părintele protopop *E. Cioran;* Luni la sărbătoarea Constantin şi Elena părintele cons. *Dr. G. Proca.*

Mare serbare de înfrăţire. Reuniunile şi societăţile româneşti din Sibiu organisează Luni, în 21 Mai 1934, o *serbare de înfrăţire* ca serbare câmpenească în Dumbrava oraşului. Cortegiul va pleca spre Dumbravă la ora 8 şi jumătate din Piaţa Regele Ferdinand. Serbarea promite a fi o impunătoare manifestaţie a Sibiului românesc.

Poşta redacţiunii

Pr. *D. B.* în *Cr.* S'au dat, şi se dau, puncte de orientare. Planul îl face fiecare, după loc şi împrejurări, şi se poate discuta la întrunirile preoţeşti.

(2) **Pagina pastorală**

Taina mântuirii

Mântuitorul sfârşeşte aşa: mai îndreptat s'a întors la casa sa vameşul decât fariseul.

Prin aceasta însă Mântuitorul Hristos, nu vrea să afirme că cei drepţi nu se bucură de *atenţiunea cerească,* nu, aceştia sunt cei credincioşi, *cei mai iubiţi* în a căror mână Tatăl lasă totul, dar *ei n'au pricinuit în ceriuri atâta grije, căreia să-i urmeze apoi bucuria.*

Asemenea este şi cu femeia care din 10 drahme şi-a perdut una. De notat este grija cu care-o căută, aprinde lampa şi răscoleşte toate ungherele casei, e mâhnită şi de supărarea ei va fi vorbit şi vecinelor, pe care la aflarea drahmei le învită să se bucure dimpreună cu ea. „Tot aşa se bucură şi îngerii lui Dumnezeu pentru un păcătos care se întoarce pocăindu-se".

Bucurie în ceriuri printre îngeri şi bucurie la Dumnezeu, căci viaţa Părintelui nostru ceresc, ce poate fi altceva decât fericire şi bucurie şi dragoste? Deşi cu greu s'ar putea atribui *lui Dumnezeu îngrijorări omeneşti,* a se bucura, a fi mâhnit; avem însă siguranţa în lumina învăţăturii Mântuitorului, că *în plinătatea desăvârşirilor dumnezeeşti există ceva,* care înlocuieşte şi întrece cu mult, infinit de mult, grija inimii celei mai iubitoare mame de pe pământ. Acest fapt şi-această cunoştinţă face pe păcătos să îndrăznească, să se apropie de Dumnezeu şi să-L iubească ca pe părintele său plin de îndurare.

Iubite frate sau soră, cititor al acestor rânduri, opreşte-te puţin în acest loc şi te gândeşte la tine, cum stai tu cu sufletul tău? Lucrarea izbăvirii tale până unde a ajuns? Milostivul Părinte ceresc te-a luat şi pe tine în iconomia cea mare a mântuirii neamului omenesc; îţi dai seama de aceasta, suflete dragă? Poate te vezi pierdut, înstrăinat de calea dreptăţii, adâncit în noianul păcatelor, marea vieţii tale va fi tulburată şi aproape nu mai tragi nădejde de scăpare.

Orcare ai fi tu suflete, orcât ai fi căzut de adânc, de te vei vedea prins în spinii patimilor ca oaia cea rătăcită, sau de vei zăcea în praful murdăriilor ca drahma cea perdută, sau de vei fi înstrăinat poftelor animalice ca fiul risipitor, *nu-ţi perde nădejdea!*

In clipa în care te crezi mai perdut, atunci Dumnezeu, prin Isus, te caută cu mai multă sârguinţă; când nădejdea ta pare a se zdruncina din rădăcini, atunci iată că auzi glasul Mântuitorului tău, care aflându-te cu bucurie mare te ridică la pieptul său şi cu dragoste mângăindu-te, te duce la limanul lin al izbăvirii.

O, Mântuitorule, cât de mare este îndurarea Ta, o cerescule Tată, câtă dragoste ne-ai arătat: bucură-te suflete omenesc, toate pentru mântuirea ta s'au săvârşit: Gânduri negre, amărăciune, desnădejde, fugiţi dela mine, căci iată eu am aflat de dragostea lui Isus şi îndurarea sa m'a mântuit.

Acest lucru ni se înfăţişează în chip atât de minunat în parabola *Fiului risipitor.*

II

Un om avea doi fii. Şi cel mai tânăr dintre ei a spus tatălui său: Tată, dă-mi partea din avere ce mi se cuvine. Atunci el a împărţit averea între ei.

Nu după multe zile, feciorul mai mic strângându-şi toate, a plecat într'o ţară îndepărtată şi acolo şi-a risipit avutul, vieţuind în destrăbălare. [Luca 15].

Istorie veche, ştiută de toţi şi totuşi istoria propriului nostru suflet. *Să privim mai deaproape pe acest fiu care se înstrăinează de căminul tatălui său.*

Plictisit de viaţa tihnită şi liniştită de acasă, aprins de dorul după locuri necunoscute, atras de vraja îndepărtată a colinelor albastre, fiul mai tinăr se prezintă înaintea tatălui său şi fără mult ocol, îi spune: „Dă-mi partea de moştenire ce mi se cuvine"!

Tatăl a fost isbit atât de crunt de această cerere, precum şi de glasul şi atitudinea puţin fiască a copilului său, încât fără nici un cuvânt de răspuns, a împărţit averea sa între cei doi fii. *Ce era să mai zică de altfel pentru avere, nu de aceasta îi era lui;* **faptul care-i sfâşia sufletul, era perderea fiului său.** Inimă îndurerată de părinte. Câţi dintre cei ce au copii n'au trăit asemenea clipe grele? Câte mame n'au văzut cum fiica lor, pe care cu dragoste au crescut-o, într'o bună zi, aceasta dornică de-a se călăuzi după capul său le zice: eu plec, nu vreau să mai rămân acasă.

Câţi taţi n'au rămas plini de mâhnire în faţa fiilor lor, cari ne mai voind să ştie nimic de curtea părintească, pleacă în lumea largă. Sărmani părinţi, prin ce clipe grele nu v'a fost dat să treceţi!

Iar tu, *fiu perdut,* părăsit-ai casa în care-ai văzut lumina zilei, unde ai fost alintat şi adăpostit, înconjurat de negrăită dragoste, călcat-ai în picioare inima tatălui tău; pleci acum fără un cuvânt de lămurire, ducând cu tine agoniseala stropită cu sudorile de sânge ale celui ce te-a crescut. Nici nu te întrebi ce va face părintele tău după plecarea ta, cu ce va trăi, mai avea-va oare linişte? Nu, ţie îţi trebuiesc banii lui acum ca să pleci, să te înstrăinezi, *să te perzi.* La ce bun să mai ţii socoteală de tatăl tău şi de casa lui? Afară în lumea largă, în sbor după plăceri, după libertate, după desfătare...

Fiu nebun şi rătăcit... — Tată îngenunchiat, cu inima rănită de durere şi cu gândul mereu la acest fiu al tău, care înstrăinându-se, a murit pentru tine.....

In plăceri şi desfrâu, fiul înstrăinat şi-a risipit în curând avutul. Cu o nesocotinţă de copil a împrăştiat tot ce-avea negândindu-se ce va face mai târziu. Prea puţin purta el gândul viitorului, al zilei de mâine, *el voia să petreacă de-acum, să-şi trăiască tinereţa;* cupa cu dulceaţa înşelătoare a plăcerilor, *a voit s'o golească, şi-a golit-o cu toată setea, scurgându-i şi* **drojdiile.**

Urâtă este patima, fraţii mei; cât de grozav schimbă fiinţa omenească, cum strică şi înjoseşte pe om, cum îl batjocoreşte, făcându-l asemenea dobitoacelor.

Aşa s'a întâmplat şi cu acest fiu nenorocit, care-a ajuns păzitor de porci, şi-ar fi dorit să se hrănească cu hrana acestor animale, dar nici atâta nu primia. Mizeria îi era atât de mare, starea aşa de ticăloasă, încât la un moment dat, a crezut că va muri. „Vai, mă prăpădesc cu zile". In acest moment suprem însă, clipă de grea cumpănă, şi-a adus aminte de tatăl său, de belşugul din căminul părintesc, unde şi argaţii trăiesc atât de bine. S'a recules o clipă, şi-a dat seama de purtarea ingrată şi nevrednică pe care a avut-o faţă de tatăl său, a văzut cât de mult a jignit şi rănit dragostea lui de părinte.

Cu încredere a luat această hotărâre: „Scula-mă-voiu şi mă voiu duce la tatăl meu şi-i voiu spune: „Tată, greşit-am la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi". Sf. Luca 15, 18—19.

Iată-l pe drum, *pe drumul întoarcerii,* în drum spre casă, cu gândul de-a şterge ocara şi ofensa adusă tatălui său. Cu toată frumuseţa înălţătoare a hotărârii sale de-a se întoarce acasă, de momentul întâlnirii cu tatăl său îi era totuşi teamă; îi venea greu să dea faţă cu el şi-şi zicea: „se prea poate ca tatăl meu, cum eu l-am părăsit, să nu mai voiască să ştie nici el nimic de mine".

Din această pricină, pasul său era nesigur, faţa lui căuta în jos, privirea lui se perdea în pulberea drumului.

[Sfârşitul urmează]

Nr. 4806—934 Ep. (27) 1—2

Concurs

Pentru continuarea lucrărilor de construcţie a capelei şi bibliotecii Academiei teologice ortodoxe din Sibiu se publică concurs, şi anume:

a) Lucrări de arhitectură;
b) Canalizare şi apaduct;
c) Instalaţia luminei electrice;
d) Instalarea caloriferului.

Reflectanţii vor înainta oferte până la *29 Mai a. c.* la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se pot vedea zilnic planurile şi condiţiunile.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 152/1934. [26] 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Cerişor, din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

1. Casă parohială corăspunzătoare.
2. Sesiune parohială: 31 jug. 65 st. (jumătate productiv).
3. Câte una măsură ovăs dela fiecare familie.
4. Stola obişnuită în parohie.
5. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei, în termenul indicat.

Candidaţii vor anexa la cererile de concurs şi concesiune dela Prea Ven. Cons. Arhiep., că pot candida la această parohie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului propopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuţi de către parohieni.

Hunedoara, 15 April 1934.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înţelegere cu consiliul parohial.

Pr. Nicolae Suciu
adm. protopopesc

Redactor responsabil: Pr. Dr. D. Stăniloae. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.